

LA IMPLICACIÓ JUVENIL A TONA

Guiu Grau i Cirera

Tona té aproximadament 8.000 habitants. D'aquests, un alt tant per cent són joves. Aquests joves, s'impliquen en el poble? Si ho fan, de quina manera? Com s'organitzen? En aquest article volem respondre aquestes preguntes, tot analitzant la implicació juvenil en els àmbits de la cultura i del lleure des del 2000 fins al 2016.

ELS MOTORS. DEL CONSELL DE JOVENTUT A LA COORDINADORA JUVENIL

El Consell de Joventut

L'any 2003, a instàncies de la regidoria de Joventut, comandada per Joan Rusiñol (Tona Futur), va néixer el Consell de Joventut, que agafava el relleu d'un altre Consell de Joventut que havia existit al final dels anys noranta.

El Consell de Joventut va organitzar diversos caps de setmana joves, cicles de cinema a la fresca, discomòbils de carnestoltes, festes majors joves i moltes altres activitats. En aquells moments, en comparació amb la situació ac-

tual, rebia una dotació econòmica elevada per part de l'Ajuntament, fet que va fer possible portar caps de cartells a les Feixetes com Skalariak o Betagarri.

Coordinadora Juvenil de Tona

Amb l'arribada al poder de Convergència i Unió el 2007 la tasca del Consell de Joventut va desaparèixer i es va proposar la creació de la Coordinadora Juvenil que, lluny del que ha acabat sent, tenia l'objectiu fundacional de ser, com el nom indica, una coordinadora d'entitats juvenils. En la seva creació va estar format per membres del Consell de Joventut, el Casal Independentista La Traca, l'associació Festuk's, i els grups de joves Asatrvi i Bad Mushrooms.

Al llarg dels temps la Coordinadora ha passat a ser una entitat pròpia i els grups que en formaven part s'han anat diluint. Des de la seva creació fa 9 anys, la Coordinadora Juvenil ha organitzat cada any la Festa Major Jove, a més d'altres actes puntuals al llarg de l'any, com per exemple la iniciativa "Divendres Favés Tendres" o caps de setmana joves. Al llarg de les diferents edicions de la Festa Major Jove de

L'Esplai Gütixi-Gütixi durant unes colònies l'any 2015 (Foto Esplai Gütixi-Gütixi)

Tona han passat, de mitjana, unes 6.000 persones cada any al Parc de les Feixetes, on es combina la música electrònica amb els concerts. S'ha mirat d'apostar per la música en directe en català, tot combinant grups emergents del municipi i de la comarca amb grups consolidats del panorama musical, d'entre els quals destaquen, per exemple, Txarango, Els Catarres, La Iaia, Obeses, Mazoni o Brams. A més, durant els últims anys han apostat per ampliar el ventall de la festa amb més activitats diürnes, per a un públic més jove i amb sinergia amb altres entitats, com seria el cas de la "Gimcana Guarra l'Animalada" o la migdiada popular.

L'any 2015 van realitzar una campanya de comunicació per a buscar la implicació de nous joves que incloïa, entre altres accions, xerrades a les classes de secundària i batxillerat del municipi i es van sumar al projecte de la coordinadora una desena de persones.

Cada any, a part de la vintena de joves que organitzen la festa, una trentena de persones més aporten el seu granet de sorra a l'organització de la festa com a col·laboradors. A més, cal tenir en compte que l'organització de la festa va molt més enllà dels dies d'agost ja que comença molts mesos abans. A vegades aquest esforç que la coordinadora realitza organitzant la festa és

poc gratificant, ja que, des del desconeixement, altres joves vinculen l'entitat amb l'Ajuntament i no valoren el voluntariat i l'autoorganització dels joves de la coordinadora per fer una festa per a tots els joves del poble.

UNA ESPERANÇA TRENCADA.

Pla de participació ciutadana.

Consells de Joves

Els grups motors de participació ciutadana neixen l'any 2006, dins el "Pla de participació ciutadana – democràcia participativa", que va impulsar el govern format per Tona Futur, que va guanyar les eleccions de l'any 2003 i que va governar amb el suport d'un regidor del PSC, Rafa Delgado, que va assumir la nova regidoria de participació ciutadana.

Els fruits més palpables d'aquest pla van ser els grups motors de participació ciutadana d'infants i joves. Pel que fa als consells de joves se'n van crear dos: el Consell de Joves 1, destinat a joves d'11 a 12 anys (primer i segon d'ESO) i el Consell de Joves 2, destinat a joves de 12 anys en endavant.

Els objectius generals del consell de joves eren "donar un espai als joves per a poder pensar, raonar, reflexionar, dialogar i fer propostes que

Pregó jove realitzat per 35 Mitjons Teatre l'any 2010 (Foto Xevi Sardà – La Revistona)

El parc de les Feixetes durant el concert d'Oques Grasses de la Festa Major Jove de l'any 2013 (Foto Nil Grau – Coordinadora Juvenil de Tona)

formen part de la vida quotidiana i del poble" i els objectius concrets eren "promoure la participació dels joves a la ciutat, formar persones capaces de viure i convidaure en una comunitat, aproximar els i les joves al valor de la democràcia i la participació, promoure els hàbits i actituds dialogants dels joves i facilitar als i les joves poder participar en la transformació del poble".

Durant els anys en què van existir els grups de joves van elaborar diverses propostes pel poble (algunes de les quals es van tenir en compte i realitzar i d'altres no), com per exemple la distribució d'equipaments esportius o propostes per a una programació d'activitats a la piscina municipal, i van redactar, conjuntament amb els altres agents implicats en el pla de participació ciutadana, un "Diagnòstic comunitari" que analitzava la situació de Tona des de diferents àmbits d'estudi.

El 2007 es van fer eleccions municipals i Convergència i Unió va guanyar-les per majoria absoluta. El nou consistori va decidir eliminar la regidoria de Participació i, tot i que al principi els objectius del pla de participació i els Consells d'infants i joves van continuar amb un cert recorregut, cada vegada va ser més testimonial fins a la seva desaparició al principi de l'actual legislatura.

IMPLICACIÓ JUVENIL EN ALTRES ÀMBITS

Educació

Esplai Güitxi-Güitxi

Un altre exemple d'implicació juvenil el podem trobar a l'Esplai Güitxi-Güitxi. Aquesta entitat, que es defineix en el seu ideari com a "laica, solidària i alternativa", va néixer l'any 1993 i actualment compta amb la participació d'un centenar d'infants sota la batuta d'una vintena de monitors. I és en aquesta tasca dels monitors i en la mateixa essència de l'organització, on trobem la implicació juvenil. Els monitors, les edats dels quals oscil·len aproximadament entre els 17 i els 25 anys, preparen, a més de colònies i acampades, activitats cada dissabte per a infants i joves de forma voluntària, i s'organitzen assembleàriament. Els membres del grup de joves (de 2n d'ESO a 1r de Batxillerat o Cicles Formatius) passen a ser monitors, fent relleu amb l'equip de monitors que hi hagi, i així, amb aquest cicle, s'assegura la continuïtat del projecte. Actualment ja hi ha hagut cinc generacions de monitors diferents i l'any que ve està previst l'entrada d'una desena de monitors més que se sumaran a l'equip de monitors actuals.

Casals populars

Casal Independentista La Traca

L'any 2005 es va crear el Casal Independentista La Traca, inscrita dins la CAJEI (Coordinadora d'Associacions Juvenils de l'Esquerra Independentista, predecessora de l'actual Arran, fruit de la unió amb Maulets). Tot i no tenir un espai

Els Consells de Joves a la sala de plens presentant les seves propostes als polítics (Foto Arxiu Municipal)

físic propi va realitzar múltiples activitats que tenien com a eix central la reivindicació de la independència dels Països Catalans.

Cultura

Pel que fa a les entitats culturals la implicació juvenil la podem trobar en disciplines com el teatre, la música o la cultura popular.

A l'entorn de la música s'han format al poble múltiples grups de gent jove i l'exemple més

Xerrada organitzada pel Casal Independentista La Traca amb dos joves encausats per la crema de fotos del rei Joan Carles l'any 2008 (Foto Xevi Sardà - MésOsona)

destacat seria la recentment creada Jove Coral Nèbbia, que eixampla pel cantó juvenil l'àmplia oferta que tenim en aquest àmbit i ja ha realitzat múltiples concerts.

El teatre no n'és una excepció i, tot i que el panorama actual és decebedor, podríem recordar que fa uns cinc anys van coexistir dos grups de teatre juvenils: el grup jove de Tona '78 Talia i 35 mitjons Teatre. El primer va representar diverses obres com ara *El tresor del pirata negre* o *Magnèsia*. 35 mitjons Teatre va realitzar diversos pregons, col·laboracions i petites obres, entre els quals destaquen el pregó jove de la festa

major de l'any 2009 amb l'espectacle *Sis a Pregó* o els diversos pregons de la Festa Major Jove de Tona que van protagonitzar.

Un altre exemple el trobaríem en La Col és Cultura, un col·lectiu jove que va néixer l'any 2015 i que té com a objectius revaloritzar la cultura i fer-ho en espais no habituals. Van organitzar durant l'estiu del mateix any un festival amb diversos actes a espais com el parc de la Font del Ferro o a dalt del pla del Castell, amb formes de pagament alternatives com la taquilla inversa.

A l'Esbart Dansaire Castell de Tona també hi podem trobar la implicació juvenil, tant per l'edat dels membres del cos de dansa i el grup juvenil, com per la implicació d'aquests en les tasques de monitoratge a l'hora d'ensenyar els balls als grups d'infants més petits.

CONCLUSIONS

Per concloure es podria valorar que hi ha implicació de persones i existeixen entitats juvenils organitzades. La majoria de les que existeixen o han existit prenen les decisions de forma conjunta i s'organitzen de forma assembleària, tot superant la forma d'organització ordinària de les entitats.

Tot i això, malgrat aquesta implicació i autoorganització, es pot observar com sovint hi ha la mateixa gent participant en les diverses entitats. S'hauria de fer un esforç per superar aquesta situació i generar la implicació de nous joves tonencs, sobretot entre les noves generacions, amb l'objectiu d'implicar-se, autoorganitzar-se i decidir, entre tots, quin futur volen construir per al poble.